

DZIENNIK URZĘDOWY

C. i K. KOMENDY OBWODOWEJ W OPATOWIE.

Prenumerata kwartalnie 3 korony.
Numer pojedynczy 10 halerzy.

Nr. 3.

Opatów, 1. lutego 1916.

TREŚĆ: I. (Część urzędowa). — 1. Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii w sprawie poboru środków przewozowych dla wojska. — 2. Rozporządzenie Generalnej gubernii o opłacie podatków przemysłowych. — 3. Pożary — nocna służba bezpieczeństwa. — 4. Ruch osobowy do Niemiec. — 5. O ruchu towarów z obszaru okupowanego austriackiego do niemieckiego. — 6. Wywóz towarów na podstawie zezwolenia niemieckich władz. — 7. Handel końmi. — 8. Wywóz drzewa do niemieckiego obszaru okupowanego. — 9. O biurach wywiadowczych. — 10. Ruch ludności w czwartym kwartale 1915. — 11. Wyrąb drzewa w lasach państwowych. — 12. Ewakuowani z Wołynia. — 13. Pomnożenie skarbu złota. — 14. Wojskowy urząd górniczy. — 15. Pobór podatku konsumcyjnego.

II. (Część nieurzędowa): Dar dla biednych żydów i dla ewakuowanych.

1.

Rozporządzenie Naczelnego Wodza armii z 22. grudnia 1915,

dotyczące poboru środków przewozowych dla celów
wojskowych.

Mocą uprawnień Najwyższej władzy cywilnej i wojskowej, przeniesionych na Mnie rozkazem Najwyższego Dowództwa, zarządzam dla obszarów Polski, podlegających administracji wojskowej austriacko-węgierskiej (obszar okupowany), co następuje:

§ 1.

Środki przewozowe.

W miarę postanowień tego rozporządzenia muszą być c. i k. Zarządowi wojskowemu na jego żądanie i za stosownem wynagrodzeniem oddane środki przewozowe i części składowe oraz przynależności środków przewozowych (rzędy, uprząże i przybory dla zwierząt jucznych).

Środkami przewozowymi w rozumieniu tego rozporządzenia są wszelkie zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe, tudzież pojazdy, nadające się do popędu zapomocą motorów lub zwierząt.

§ 2.

Organizacja poboru środków przewozowych.

Dla przeprowadzenia niniejszego rozporządzenia ustanawia się okręgowe Komendy uzupełniające dla poboru koni, które podlegają Jeneral-Gubernatorstwu. Obszar urzędowy każdej Komendy uzupełniającej dla poboru koni obejmuje kilka obwodów.

Ewidencję i pobór środków przewozowych przeprowadza w każdym obwodzie Komenda obwodowa.

§ 3.

Zgłoszenie.

Posiadacze środków przewozowych obowiązani są zgłosić w Zwierzchności gminnej ilość, rodzaj i przy-

należności swych środków przewozowych w terminie wyznaczonym przez Komendę obwodową.

Od obowiązku zgłaszania wolne są te środki przewozowe, które służą stale sile zbrojnej Monarchii austriacko-węgierskiej lub c. i k. Zarządowi wojskowemu.

§ 4.

Obowiązek zgłaszania zmian.

Każdy obowiązany do zgłoszenia winien zgłosić w Zwierzchności gminnej każdą zmianę, zaszłą w przedmiocie zgłoszenia i co do stałego pobytu lub stosunków posiadania tego przedmiotu, a to w ciągu tygodnia od chwili zajścia zmiany.

§ 5.

Termin zgłoszenia.

Termin zgłoszenia (§ 3) będzie obwieszczony w dzienniku urzędowym Komendy obwodowej. Równocześnie będzie to obwieszczenie podane do ogólnej wiadomości przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym. Termin zgłoszenia nie może się rozpocząć wcześniej jak na tydzień po rozesłaniu dziennika urzędowego, który zawiera odnośne obwieszczenie; termin zgłoszenia trwa dwa tygodnie.

W obwieszczeniu ma być podany dzień i godzina początku i końca terminu zgłoszenia.

§ 6.

Sposób zgłoszenia.

Zgłoszenie odbywa się pisemnie lub ustnie za pomocą kart zgłoszeń.

Zgłoszenia na piśmie wpisuje się na karcie zgłoszeń. Potrzebnych druków dostarczy Zwierzchność gminna bezpłatnie osobom obowiązany do zgłoszenia. Nadanie na pocztę uważa się za zgłoszenie.

Zgłoszenia ustne uskutecznia się w Zwierzchności gminnej, podając wszystkie daty, potrzebne do wypełnienia karty zgłoszeń.

Karta zgłoszeń, wypełniona na podstawie ustnego zgłoszenia, ma być podpisana przez zgłaszającego i organ urzędowy, który zgłoszenie przyjął.

§ 7.

Załatwianie zgłoszeń.

Karty zgłoszeń mają naczelnicy gmin, po uporządkowaniu według miejscowości, przesłać Komendzie obwodowej.

Komenda obwodowa sporządzi na podstawie kart

wykaz zgłoszeń według gmin i przesłać go w dwóch egzemplarzach okręgowej Komendzie uzupełniającej dla poboru koni.

§ 8.

Klasyfikacja, rozpisanie.

Jeneral - Gubernatorstwo zarządza na podstawie wykazów zgłoszeń przegląd środków przewozowych w celu klasyfikacji przez komisję.

Zarządzenie to obwieszcza się w dzienniku rozporządzeń z oznaczeniem czasu i miejsca klasyfikacji i środków przewozowych, które należy komisji przedstawić.

Obwieszczenie Jenerał - Gubernatorstwa będzie ogłoszone w dziennikach urzędowych Komend obwodowych, przez publiczne wywieszenie i w inny sposób, odpowiadający zwyczajom miejscowym.

W niedziele i święta klasyfikacja z reguły się nie odbywa.

§ 9.

Komisja klasyfikacyjna.

Klasyfikacja środków przewozowych odbywa się przez komisję.

Członkami komisji są:

- 1) zastępca Komendy obwodowej;
- 2) naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca;
- 3) weterynarz;
- 4) jeden członek Zwierzchności tej gminy, z której środki przewozowe się przedstawia komisji.

Komendant obwodu powołuje do każdej komisji dwóch nieposzlakowanych rzeczoznawców jako oceniciele. Oceniciele będą zaprzysiężeni przez Komendanta obwodu i otrzymają dzienne wynagrodzenie wyznaczone przez Jenerał-Gubernatorstwo.

Przewodniczącym komisji jest najstarszy rangą oficer.

§ 10.

Powody zwolnienia.

Od przedstawienia do klasyfikacji są wolne:

- 1) środki przewozowe, potrzebne duszpasterzom, lekarzom i weterynarzom do wykonywania ich zawodu na wsi, jednakowoż najwyżej po dwa konie i po jednym pojeździe;
- 2) środki przewozowe, potrzebne dla celów policyi, policyi zdrowotnej lub straży ogniowej;
- 3) ogiery prywatne licencyonowane i klacze, używane stale dla chowu w stadninach prywatnych;
- 4) konie i inne zwierzęta pociągowe, używane w kopalniach stale pod ziemią;

5) konie i inne zwierzęta pociągowe, które w roku klasyfikacji nie ukończą jeszcze trzeciego roku życia;

6) klacze widocznie żrebne, począwszy od ósmego miesiąca ciąży, jeżeli się udowodni zapomocą ważnego poświadczenia, że stanowione były przez ogiera rządowego lub licencyjonowanego, tudzież klacze ze źrebiętami w czasie trzech miesięcy ssania;

7) konie i inne zwierzęta pociągowe, których z powodu choroby lub niebezpieczeństwa zawleczenia zarazy nie można lub nie wolno wyprowadzać ze stajni.

Powód zwolnienia należy udowodnić równocześnie ze zgłoszeniem (§ 3). Takie zgłoszenia przedkłada się Komendzie obwodowej wraz z dowodem powodu zwolnienia. Jeżeli niema powodu zwolnienia, zarządzi Komenda obwodowa przedstawienie komisji. Zarządzenie to jest ostateczne.

§ 11.

Badanie zdatności do celów wojennych i rozstrzygnięcie

Komisja bada, czy środki przewozowe nadają się do celów wojennych i czy przynależności ich zdadne są do użytku. Rozstrzyga o tem naczelnik okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni lub jego zastępca.

Środki przewozowe klasyfikuje się jako »zdatne« lub »niezdatne«. Przeciw klasyfikacji niema środków prawnych.

§ 12.

Oszacowanie.

Każdy środek przewozowy uznany za »zdatny« będzie oszacowany przez członków komisji i ocenicieli.

Jeżeli szacujący nie zgodzą się na wartość, oznacza się ją według przecięcia oszacowania.

Przeciw oszacowaniu niema środków prawnych.

§ 13.

Karta przeznaczenia.

Dla każdego środka przewozowego, uznanego za zdatny, wystawi się kartę przeznaczenia, którą po podpisaniu przez naczelnika okręgowej Komendy uzupełniającej dla poboru koni wręczy się właścicielowi środka przewozowego.

W karcie przeznaczenia uwidocznii się też przynależność środka przewozowego.

§ 14.

Traktowanie i skutki wystawienia karty przeznaczenia.

Posiadacz środka przewozowego musi przyjąć kartę przeznaczenia, przynosić ją do wszelkich czynności urzędowych,

dotyczących środka przewozowego i zwrócić ją na żądanie Komendy obwodowej.

Od chwili wystawienia karty przeznaczenia musi się wyraźnie uwidoczniić we wszystkich dokumentach, dotyczących się tego środka przewozowego — zwłaszcza w pozwoleniach wywozu, paszportach bydłowych, kontraktach kupna, — że tenże jest obdzielony kartą przeznaczenia.

§ 15.

Obowiązek zgłaszania zmian w stanie posiadania.

Kto nabywa środek przewozowy, obdzielony kartą przeznaczenia, winien przyjąć kartę przeznaczenia i zgłosić w ciągu tygodnia w Zwierzchności gminnej przyjęcie i nowe miejsce pobytu środka przewozowego. Zgłoszenie ma zawierać nazwisko i miejsce zamieszkania dawnego i nowego posiadacza.

§ 16.

Ograniczenia ruchu.

Jeneral-Gubernatorstwo może wydać zakaz usuwania środków przewozowych, obdzielonych kartami przeznaczenia, z wszystkich lub z pewnych oznaczonych obwodów.

§ 17.

Miejsce oddania.

Jeneral-Gubernatorstwo oznacza miejsca, w których należy oddać środki przewozowe i przynależności w razie ich powołania.

Dla każdej gminy ustanawia się z reguły jedno miejsce oddania.

§ 18.

Powołanie.

Powołanie środków przewozowych zarządza Jeneral-Gubernatorstwo. Zarządzenie to ogłasza się w dzienniku rozporządzeń i w dziennikach urzędowych odnoszących Komend obwodowych, oraz przez publiczne wywieszenie i w inny sposób odpowiadający zwyczajom miejscowym.

§ 19.

Przyprowadzenie w celu oddania.

W razie powołania winien każdy posiadacz środka przewozowego, obdzielonego kartą przeznaczenia, przyprowadzić lub kazać przyprowadzić go wraz z przynależnością w oznaczonym czasie na miejsce oddania.

Od przyprowadzenia zwolnione są te środki przewozowe, co do których zaszedł po klasyfikacji jeden

z powodów zwolnienia, określonych w § 10 pod punktami 6 lub 7.

Powód zwolnienia musi być w każdym razie udowodniony w Komendzie obwodowej przed terminem oddania.

§ 20.

Wyposażenie środków przewozowych, które mają być oddane.

Zwierzęta wierzchowe, juczne i pociągowe winny być przyprawione podkute w sposób w kraju praktykowany; z nakryciem (kocem), postronkiem, oraz przynależnościami, wykazanymi w karcie przeznaczenia, pojazdy zaś wyposażone według specjalnych wskazówek Jenerał-Gubernatorstwa.

Dla zwierząt wierzchowych, jucznych i pociągowych należy wziąć zapas paszy, potrzebny na pięć dni.

Wynagrodzenie za zapasy będzie uregulowane w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatorstwa.

Koszta przewozu i wyżywienia do miejsca oddania ponosi — o ile nie wydano specjalnych zarządzeń — posiadacz.

§ 21.

Przyjęcie lub nieprzyjęcie środków przewozowych.

Środki przewozowe bada na miejscu oddania funkcjonariusz, przeznaczony przez Komendę obwodową i obejmuje je, jeżeli są zdadne do celów wojennych (zdatne do użytku).

Objęcie potwierdza się na karcie przeznaczenia.

Na podstawie tego potwierdzenia wypłaca się wynagrodzenie. Sposób wypłaty i termin, w którym wypłata ma nastąpić, będą ustalone w drodze rozporządzenia Jenerał-Gubernatora.

Środki przewozowe nieprzyjęte będą zwrócone posiadaczowi. Za transport powrotny przyznaje się odpowiednie wynagrodzenie.

§ 22.

Upoważnienie do wydania rozporządzeń wykonawczych

Jenerał-Gubernator jest upoważniony do wydania wszelkich zarządzeń i rozporządzeń, potrzebnych dla skutecznego przeprowadzenia tego rozporządzenia i dla zużytkowania środków przewozowych dla celów wojskowych, przyczem należy o ile możliwości strzedz istotnych potrzeb ludności i interesów komunikacji.

§ 23.

Postanowienia karne.

Przekroczenia tego rozporządzenia lub przepisów wydanych na jego podstawie karane będą — o ile czyn

nie podpada pod surowszą karę — przez Komendę obwodową grzywną do trzech tysięcy koron lub aresztem do trzech miesięcy. Obok grzywny można nałożyć karę aresztu do jednego miesiąca.

§ 24.

Wejście w życie.

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1. stycznia 1916.

Arcyksiążę Fryderyk, marszałek polny, w. r.

2.

Zarządzenie

c. i k. Wojskowego generalnego Gubernatorstwa z dnia 23. grudnia 1915 Nr. 20051 w sprawie opłaty podatków przemysłowych.

Uchwałą Rady ministrów sankcyonowaną dnia 4. października 1914 w myśl § 87 ustaw zasadniczych (ros. Dz. p. p. z 12. listopada 1914, Nr. 2870 postanowił rząd rosyjski z mocą obowiązującą od 1. stycznia 1915:

1. Podstawowe stopy podatkowe (świadczeń zarobkowych) od przedsiębiorstw handlowych I., II. i III. kategorii; od przedsiębiorstw przemysłowych I. do VI. kategorii podwyższa się o 50%.

2. Dodatki państwowe na kosztą kwater wojskowych i utrzymania sądów gminnych pobierać należy od podwyższonych stóp, wszelkie inne od normalnych stóp — od 1. stycznia 1915 począwszy.

3. Wszelkie stałe lub wędrownie prywatne przedsiębiorstwa kinematograficzne podlegają obowiązkowi podatkowemu a mianowicie:

a) I. kategoria: opłacające czynsz roczny za lokal wyżej 10.000 K., względnie, których wartość najmu rocznego za lokal oszacowano przy wymiarze podatku z nieruchomości na kwotę przewyższającą 10.000 K., lub przedsiębiorstwa obejmujące ponad 500 miejsc dla widzów;

b) II. kategoria: opłacające czynsz roczny za lokal względnie o wartości najmu lokalu mniej niż 10.000 K. — a więcej niż 2.000 K. — lub o więcej niż 150 a mniej niż 500 miejscach dla widzów;

c) III. kategoria: opłacające za lokal poniżej 2.000 koron, względnie o wartości rocznej najmu poniżej 2.000 K. lub o mniejszej liczbie miejsc dla widzów niż 150;

d) wędrownie przedsiębiorstwa kinematograficzne opłacają świadectwo zarobkowe 60 K. i wolne są od podatku uzupełniającego.

Zauważa się, że przedsiębiorstwa kinematografi-

czne prowadzone przez państwowe, socyalne, pedagogiczne i t. p. instytucje — jednak nie wydzierżawione, wolne są od podatku, chociażby wstęp dla publiczności nie był bezpłatny.

Rozumie się samo przez się, że przedsiębiorstwa kinematograficzne — z wyjątkiem wędrownych, podlegają podatkowi uzupełniającemu według norm ogólnych.

3.

Pożary i nocna służba bezpieczeństwa.

Coraz częstsze wypadki pożarów wybuchających w powiecie, skłaniają mnie do wydania następujących zarządzeń, które za pośrednictwem burmistrzów i wójtów należy podać do wiadomości wszystkich sołtysów i mieszkańców.

Burmistrzów, wójtów, sołtysów i policję miejscową czynię pod karą osobiście odpowiedzialnymi za nieprzestrzeganie tego zarządzenia:

1) Oleje, nafta, spirytus i materiały palne nie mogą być przechowane na strychach lecz tylko w ogniotrwale zbudowanych magazynach, zaopatrzonych w napis np. »nafta ostrożnie«. Do tych magazynów wolno wchodzić tylko w dzień.

2) Przechowywanie nafty, spirytusu i t. d. w mieszkaniach i komórkach jest surowo wzbronionem.

3) Ilość strażników nocnych, dawanie sygnałów, czas trzymania warty ustanawiają wójtowie i sołtysi w porozumieniu z żandarmeryą.

4) Wójtowie i sołtysi mają utrzymywać w ewidencji mieszkańców, przeznaczonych do trzymania nocnej warty, a posterunki żandarmeryi nadzorować tychże. Stróże nocni, którzy dopuszczą się opieszałości będą karani.

5) Ma się samo przez się naturalnie rozumieć, że w tych miejscowościach, w których niema stróżów przeznaczonych do pilnowania kościoła, mają nocni strażnicy także i kościół pilnować.

6) Palenie ogni w pobliżu budynków, stodół, stogów siana i w pobliżu materiałów palnych jest zabronione.

7) Także na strychach mieszkań nie wolno trzymać słomy, siana, drzewa i innych, łatwo zapalnych materiałów.

8) Wszystkie kominy należy co do ich bezpieczeństwa ogniowego w przeciągu dni 8-miu zbadać i regularnie czyścić.

9) Palenie tytoniu w stajni, stodolach, na strychach, w komórkach i w pobliżu słomy oraz innych łatwo palnych materiałów jest zakazane.

10) Na strychy nie wolno w nocy lub wieczorem chodzić z otwartym światłem.

11) Każdy budynek mieszkalny ma mieć drabinę, konewki na wodę i oseki. W każdym domu ma być ustawiona beczka z wodą.

12) Dzieciom należy surowo zabronić zabawy zapalkami oraz zapalania ognia. Rodzice oraz osoby, którym dzieci oddano pod opiekę, będą za to pociągnięci do odpowiedzialności. Przed spaniem należy pogasić w domu wszystkie światła oraz paleniska w piecu.

13) Wójtowie i sołtysi mają regularnie kontrolować wszystkie domy mieszkalne ze względu na ich bezpieczeństwo ogniowe i gdy znajdą jakie niewłaściwości, natychmiast je usunąć.

14) Przybory do gaszenia ognia należy natychmiast zbadać i naprawić lub uzupełnić na koszt gminy.

15) U piekarzy, którzy w późnych godzinach popołudniowych pieką pieczywo, należy szczególnie zwracać uwagę na niebezpieczeństwo ognia, gdyż zbadano, że ogień najczęściej powstaje w piekarniach wskutek nieostrożności. Wypiekania pieczywa w nocy należy zakazać. Nie stosujący się będą karani grzywnami od 100 do 300 koron lub aresztem od 10—30 dni.

4.

Ruch osobowy do Niemiec.

Podróż z austriacko-węgierskiego obszaru okupowanego do obszarów administracji niemieckiej jest dozwolona tylko na podstawie zezwoleń władz niemieckich.

5.

Wywóz z c. i k. obszaru okupowanego do niemieckiego obszaru okupowanego — zakaz dowozu z niemieckiego obszaru okupowanego.

Nie wolno wywozić z tutejszego obwodu do niemieckiego obszaru okupowanego wszelkich towarów zakazanych do wywozu Rozporządzeniem Naczelnego Wodza Armii z dnia 27. czerwca 1915 Nr. 24 Dz. R. § 1, w szczególności koni, zwierząt użytkowych i środków spożywczych.

Także z niemieckiego obszaru okupowanego nie wolno sprowadzać żadnych towarów, wyjąwszy bydła i środków spożywczych.

Wyjątkowo udzielać mogą pisemnych zezwoleń, przy ulgach cłowych, odnośnie do wywozu, Wojskowe Generalne Gubernatorstwo, odnośnie do przywozu, Komenda obwodowa, jednakże tylko w wypadkach notorycznego zapotrzebowania takiego artykułu, pod warunkiem, jeśli tego nie można dostarczyć z wewnątrz kraju.

Przekroczenia tego rozporządzenia będą karane w myśl art. II. § 1 Rozporządzenia Naczelnego Wodza Armii z 19. sierpnia 1915, Dz. R. Nr. 30 grzywnami pieniężnymi do dwóch tysięcy koron, albo aresztu do sześciu miesięcy i konfiskatą karze podlegającego przedmiotu.

6.

Wywóz towarów na podstawie zezwoleń niemieckich władz.

Niniejszem oznajmia się, że pozwolenia cesarskich władz niemieckich w żadnym wypadku nie uprawniają do wywozu towarów z austr.-węgierskiego obszaru okupowanego.

7.

Handel końmi.

Stwierdzono, że w obwodach posiadających mało koni, ciągle jeszcze sprzedaje się konie w kierunku na zachód, oraz przemycą się je na północ i południe za granicę obszaru okupowanego.

Ponieważ takie postępowanie przynosi dotkliwe szkody rolnictwu, przeto zarządza się na podstawie re-skryptu c. i k. Jeneralnego Gubernatorstwa z dnia 27. października 1915 A. 5445 co następuje:

1) Osoby zamierzające trudnić się zawodowo handlem koni muszą posiadać licencję, wystawioną przez c. i k. Komendę obwodową, którą należy wykazać się na każde żądanie organów kontrolnych.

2) Sprzedaż koni z jednego obwodu do drugiego może odbywać się tylko za osobnym pozwoleniem c. i k. Komendy obwodowej.

Nad wykonaniem tych zarządzeń czuwać będą posterunki c. i k. Żandarmerji i straży skarbowej, które obowiązane są odstawić wykraczających wraz z końmi do c. i k. Komendy obwodowej w celu ukarania.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karane grzywnami do 2000 koron lub aresztem do 6 miesięcy.

8.

Wywóz drzewa do niemieckiego okupowanego obszaru.

Zapotrzebowanie drzewa budulcowego i opałowego dla celów wojskowych i kolejowych, jak również dla zarządu wojskowego, pogorzalców, ubogich miejscowych, a w końcu jako materiału opałowego w zastępstwie węgla, w ostatnich czasach tak wzrosło, że pokrycie z lasów państwowych stało się niemożliwym.

Z uwagi na to należy z jednej strony lasy prywatne użytkować, a z drugiej strony zapobiegać wywozowi drzewa.

Zakazuje się zatem wszelkiego wywozu drzewa także i opałowego z c. i k. austro-węgierskiego do niemieckiego obszaru okupowanego i do Niemiec, z tem, iż c. i k. Komenda obwodowa przeciw wszelkiemu przemytnictwu wystąpi z całą energią.

Poleca się właścicielom lasów, zarządcom, administratorom majoratów i dzierżawcom zawiadomić c. i k. Komendę obwodową o każdorazowym sposobie zużycowania masy drzewnej.

Prywatni właściciele drzewa okragłego i materiału rżniętego mają swoje zapasy sprzedawać w c. i k. okupowanym obszarze i w Monarchii austro-węgierskiej.

O ileby dla pewnych gatunków drzewa nie było zbytu, należy o tem donieść za pośrednictwem c. i k. Komendy obwodowej do wojskowego Jeneralnego Gubernatorstwa przy równoczesnem podaniu ceny, masy drzewnej i gatunku, a wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo zarządzi zakupno dla celów Armii.

Zapotrzebowanie dla celów wojskowych ogranicza się do dostawy progów kolejowych, specjalnego drzewa dla budowli kolejowych, pilotów i drzewa opałowego w każdej ilości.

Bliższe szczegóły o wymiarach i formie udzieli c. i k. obwodowy Urząd leśny.

9.

Biura wywiadowcze.

I.

W celach handlowych i przemysłowych w ogólności i dla popierania austro-węgierskiego przemysłu w stosunkach z krajem okupowanym, urządziła Wojskowa Generalna Gubernia biura wywiadowcze w Krakowie i Piotrkowie, aby kupcom tutejszym udzielać dokładnych wiadomości o stosunkach handlowych z Austrią i Węgrami i wyjednywać zezwolenia w c. i k. Ministerstwie skarbu w Wiedniu na sprowadzenie z Monarchii tych towarów, których wywóz jest zakazany.

Tymczasem zostały założone dwa biura wywiadowcze: jedno z siedzibą w Krakowie dla obwodów:

Kielce, Miechów, Olkusz, Dąbrowa, Jędrzejów, Pińczów, Busk, Włoszczowa, Opatów, Sandomierz, Biłgoraj, Janów, Zamość, Krasnostaw, Chelm, Tomaszów i Hrubieszów;

drugie z siedzibą w Piotrkowie dla obwodów:

Piotrków, Opoczno, Końsk, Noworadomsk, Lublin, Nowo - Aleksandria, Lubartów, Kozienice, Radom i Wierzbnik.

II.

Organizacja biur wywiadowczych.**I. Wywóz z Polski do Monarchii.**

Dotąd biuro wywiadowcze nie jest uprawnione do udzielania zezwoleń na wywóz towarów.

Biuro wywiadowcze, jeśli chodzi o artykuły, których wywóz jest zabroniony, odstępuje sprawę Wojskowej Generalnej Gubernii — zaś pośredniczy, jeśli chodzi o towary, których wywóz jest dozwolony.

II. Wywóz z Monarchii do Polski.

1. Biuro wywiadowcze prowadzi ewidencję zapotrzebowań artykułów w obrębie gubernii według zapotrzebowania Komendy obwodowej.

2. Prośby o sprowadzenie towarów, których istnieje zapotrzebowanie przedkłada Biuro c. i k. Ministerstwu skarbu i wyjednuje zezwolenie na wywóz.

3. Biuro wywiadowcze przeprowadza rozdział kontyngentu w stosunku do zapotrzebowania pomiędzy poszczególne obwody, i w tym celu prowadzi dla każdego obwodu osobną księgę kontyngentu, w którą wpisuje ilość towarów sprowadzoną do odnośnego obwodu.

4. Prowadzi ewidencję zdolnych do świadczeń i solidnych firm i przyjmuje prośby o wywóz. Miarodajną dla oceny biura wywiadowczego jest opinia odnośnej Izby handlowej i przemysłowej, która kwalifikować będzie zdolność i solidność danego kupca na klasę I., II. i III.

5. Jeśli prośby kupców z Polski, o udzielenie pozwolenia na wywóz towarów nie zostały podane przez Komendy obwodowe — wówczas Biuro wywiadowcze w krótkiej drodze zapyta się Komendy obwodowej o opinię.

6. Nawiązuje interesy handlowe kupców z kraju okupowanego z kupcami w Monarchii austr.-węgierskiej podając jednym solidne i zdolne źródła handlowe, drugim zaś wskazując nabywców, informuje o wzajemnej możliwości zbytu. Pośredniczenie w zawieraniu interesów pod żadnym warunkiem jest niedopuszczalne.

7. Udziela zezwoleń na wywóz po skutecznym zakupie. Wydaje certyfikaty na wywóz z oznaczeniem obwodu i osoby posiadacza zezwolenia. Każde przeniesienie udzielonych zezwoleń na inne osoby lub jakiegokolwiek nadużycie będzie karane, aby przez to zapobiedz ewentualnemu handlowi.

8. Komendy obwodowe będą uwiadomione o udzieleniu zezwolenia na wywóz towarów do obwodu, aby mieć w ewidencji ilość wprowadzonych towarów i nie dopuścić do podnoszenia cen przez wstrzymanie sprzedaży.

III.

Jeśli kupiec otrzyma zezwolenie na wywóz towarów z Austrii, to dalsze zezwolenie na przywóz ze strony Komendy obwodowej nie jest wymagane.

Do próśb o udzielenie zezwolenia na wywóz towarów z Austro-Węgier wniesionych do Biura wywiadowczego mają kupcy dołączyć kartę przemysłową.

Biura wywiadowcze wskazują kupcom odnośne źródła handlowe, jednakże nie pośredniczą w zawieraniu interesów i nie wpływają na kupno i dostawy.

Komenda obwodowa informuje Biuro wywiadowcze o zapotrzebowaniu towarów w obwodzie, aby ono mogło na czas postarać się o uzyskanie odpowiedniego kontyngentu w c. i k. Ministerstwie skarbu, oraz uwiadamia je, jakie artykuły chcą kupcy wywieźć do Austrii.

Kto zatem zamierza kupić towary w Austro-Węgrzech celem ich przewozu do kraju okupowanego, winien postarać się przedewszystkiem o pozwolenie Komendy obwodowej t. j. o polecenie jego urzędowi wywiadowczemu. W tym celu należy wnieść do Komendy obwodowej prośbę pisemną, w której muszą być wymienione wszystkie przeznaczone do przywozu towary według rodzaju ich i wagi; również należy dołączyć dowód uprawnienia przemysłowego osoby starającej się o przewóz.

Osoby prywatne, właściciele dóbr, którzy zamierzają sprowadzić towary dla własnego użytku, muszą również wnosić podobnie sformułowane podania z tym jednak wyjątkiem, iż są uwolnieni od przedłożenia dowodu uprawnienia przemysłowego.

Komenda obwodowa umieszcza na prośbie polecenie, o ile ono wogóle wchodzi w rachubę, i przesyła ją urzędowi wywiadowczemu. Nie można jednak rościć sobie pretensji o udzielenie takowego polecenia, ponieważ pozostający do dyspozycji kontyngent nie wystarczy na zaspokojenie wszystkich petentów.

Podania nienależycie sformułowane, względnie nieostemplowane, zostaną odrzucone. Prośby ustne nie wpłyną zupełnie na przyspieszenie załatwienia.

Zaleca się zatem dopiero wtedy dokonać zakupna, skoro pewnym jest uzyskanie certyfikatu wywozu.

Nie uwzględni się próśb o przyspieszenie udzielenia zezwolenia z uwagi na dokonane zakupno, względnie na rzekomo urosłe już koszty.

Po uzyskaniu pewności co do uzyskania certyfikatu wywozu należy dokonać zakupna i odebrać certyfikat w biurze wywiadowczem.

Certyfikat wywozu opiewa na odnośny obwód tudzież na pewną ściśle oznaczoną osobę. Odstąpienie certyfikatu komu innemu lub jakiegokolwiek nadużycie certyfikatu, t. j. handel takim pozwoleniem, będą surowo karane.

10.

Ruch ludności w IV kwartale 1915.

Katolickie Urzędy parafialne jak i prowadzący metryki izraelickie obowiązani są do 25. lutego 1916 przedłożyć c. i k. Komendzie obwodowej imienne wykazy dotyczące ruchu ludności za czas od 1. października do 31. grudnia 1915.

Wykazy te, sporządzone wedle gmin katastralnych, mają zawierać następujące daty:

A. Lista małżeństw.

- a) Data, miejsce zawarcia ślubów małżeńskich.
- b) Imię i nazwisko, wiek i zawód narzeczonego i narzeczonej.

B. Lista nowonarodzonych.

- a) Data i miejsce urodzenia;
- b) imię i nazwisko i wiek rodziców;
- c) czy dziecko przyszło na świat żywe lub martwe;
- d) ślubne lub nie ślubne;
- e) czy udzielono pomocy przy porodzie.

C. Lista umarłych.

- a) Data i miejsce śmierci;
- b) imię i nazwisko, zawód i wiek zmarłego;
- c) przyczyna śmierci (choroba);
- d) czy przy chorym był lekarz lub felczer;
- e) czy zmarły był osiadły w miejscowości, w której zmarł, czy też obcy.

11.

Wyrąb drzewa w lasach państwowych.

W lasach państwowych przystąpi się niebawem do ścinania drzewa celem dostarczenia zarządowi kolei państwowych drzewa budulcowego i progów.

Wszystkie posterunki Żandarmeryi i straży skarbowej mają baczyć na to, ażeby robotnicy leśni i tartaczni okręgu nie opuszczali.

Wszyscy wójtowie i sołtysi są obowiązani pod własną odpowiedzialnością wszelkimi środkami tej emigracyi zapobiegać; winni też niezwłocznie wezwać ludność, ażeby się zaopatrzyła w potrzebne narzędzia i za odpowiednim wynagrodzeniem stanęła do usług zarządu lasów państwowych.

12.

Ewakuowani z Wołynia.

Wypadkami wojennymi szczególnie dotkliwie i ciężko dotknięta ludność Wołynia musiała być ewa-

kuowana i odesłana do zachodnich obszarów Polski, aby nie uległa zagładzie.

Wspierać tych biedaków to akt ludzkości, co czyni też c. i k. Zarząd wojskowy w jak najszerszej mierze, dając pomoc w pieniądzu i zbożu, — a Komenda obwodowa oczekuje możliwej spólpomocy do tego szlachetnego celu także ze strony komitetów ratunkowych oraz Gmin.

Wsparcia pieniężne, o ile będą zachodziły warunki rzeczywistej potrzeby, będą wypłacane w obecności naczelników gmin przez organa Komendy obwodowej. Rozdzielanie zboża nastąpi ewentualnie w danych wypadkach z magazynów zbożowych Komendy obwodowej.

W wypadkach pominięcia służy każdemu prawo zwrócenia się do Komendy obwodowej wprost — także osobiście można odnośne żądanie przedstawić.

13.

Pomnożenie skarbu złota.

Nieprzyjaciele nasi starają się nie tylko przez strategiczne usiłowania naszą Monarchię zniszczyć, ale także na polu gospodarczym zadać jej cios śmiertelny.

Znaną jest rzeczą, że między wielu mieszkańcami okupowanego kraju znajdują się złote monety krajowe i ruble w złocie.

Jest patriotycznym obowiązkiem każdego obywatela — monety złote wprost, lub za pośrednictwem Kasy Komendy obwodowej w Opatowie odsyłać do Banku austro-węgierskiego (Filia w Krakowie) do zmiany na banknoty papierowe — aby przez to skarb metalowy, względnie walutę Monarchii zasilić.

Bank płaci natychmiast za złoty rubel po 3 korony 20 hal., za złotą markę po 1 koronie 50 hal.

Jeżeli każdy, kto z powodu nieuzasadnionej obawy monetę złotą ukrywa, odeśle ją do skarbu państwa, powstaną przez to nowe miliony i odpowiedzą ich właściwemu celowi, a także przyczynią się do odniesienia zwycięstwa na polu ekonomicznego gospodarstwa Monarchii.

14.

Wojskowy urząd górniczy.

W sprawach dotyczących niżej wymienionych zakładów górniczych i hutniczych c. i k. wojskowy Urząd górniczy w Dąbrowie podlega aż do dalszego zarządzenia bezpośrednio Naczelnej Komendzie Armii:

Następujące zakłady przydzielono wojskowemu Urzędowi górniczemu:

- 1) Kopalnie węgla;
- 2) wszystkie kopalnie i składy rud, a więc żelaz-

nych, miedzianych, ołowianych, cynkowych, dwusiarczku żelaza i siarczanych;

3) zakłady służące do przerabiania tychże;

4) huty cynku, ołowiu i miedzi;

5) huty żelaza w Hucie Bankowej, Ostrowcu, Wierzbniku-Starachowicach, Bzinie-Skarzysko, Stabor-kowie (Końsk), odlewnie w Nieborowie (Końsk), w Starym Neklanie i Suchedniowie;

6) fabryki maszyn i warsztaty reparacyjne:

w Niwce-Dąbrowie, Fitznera i Gampera w Dąbro-wie, fabryka drutu (drutu kolczastego) w Sławkowie i zakład cynkowania Westen w Olkuszu;

7) fabryki środków wybuchowych, a mianowicie dla miedziankitu, powietrza płynnego i wyrobu chlo-ratu;

8) wszystkie zakłady komunikacyjne, w szczególności koleje polowe, przeznaczone do utrzymania ruchu w tych zakładach.

15.

Pobór podatku konsumcyjnego w aust.-węg. obszarze okupacyjnym.

C. i k. Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe w Lublinie oznajmiło reskryptem z dnia 10. grudnia 1915, Nr. 15005 co następuje:

Na podstawie aprobowanej przez ros. Radę państwa i Dumę i dnia 27. lipca 1914 sankcyonowanej ustawy, wydał ros. Minister skarbu rozporządzenie ogłoszone przez rządzący Senat stosownie do uchwały Rady ministrów następującej treści:

1) Podatek spożywczy od wódki i spirytusu wyprodukowanego z jakichkolwiek materiałów, z wyjątkiem wódki wyprodukowanej z owoców i wszelkiego rodzaju jagód, należy pobierać w wysokości 20 kop. = 40 h. za jeden stopień wiadrowy alkoholu, według metalowego alkoholometru, albo 20 rubli = 40 K. za jedno wiadro absolutnego alkoholu.

2) Podatek spożywczy od alkoholu wyrobionego z winogron i owoców oraz wszelkiego rodzaju jagód, należy pobierać w wysokości 14 kop. = 28 h. za jeden stopień wiadrowy, według metalowego alkoholometru, albo po 14 rub. = 28 K. za jedno wiadro absolutnego alkoholu.

3) Podatek spożywczy od piwa należy pobierać po 3 ruble = 6 K. od jednego puda słodu użytego do zacieru. W browarach, które słód zapomocą roboty ręcznej lub siły zwierzęcej zacierają, należy pobierać podatek spożywczy po 2 ruble 30 kop., czyli 4 K. 60 h. od jednego puda odważonego słodu, przyczem, zawartość ekstraktu niema żadnego znaczenia.

II. Ros. Rada ministrów postanowiła na zasadzie Art. 87 ustawy zasadniczej podwyższyć podatek spo-

żywczy od tytoniu. To rozporządzenie zostało 11. listopada 1914 sankcyonowane (zbiór ustaw z roku 1914 Nr. 3043). Postanowiono unormować podatek banderolowy od fabrykatów tytoniowych jak następuje:

a) od tytoniu za 1 funt:	Rb. kop.
najwyższej sorty a)	4 —
najwyższej sorty b)	3 20
najwyższej sorty c)	2 50
I-szej sorty	1 75
II-giej sorty	1 20
III-ciej sorty a)	— 68
III-ciej sorty b)	— 50
b) od tabaki za 1 funt	1 20
c) od papierosów za 100 sztuk:	
I-szej sorty	16 80
II-giej sorty	10 80
III-ciej sorty	4 50
d) od papierosów okręconych w liście tytoniowe lub w słomę za 1000 sztuk	3 80
e) od papierosów w tutkach za 1000 sztuk:	
najwyższej sorty a)	6 50
najwyższej sorty b)	4 50
I-szej sorty	3 80
II-giej sorty	3 —
III-ciej sorty a)	1 75
III-ciej sorty b)	1 50
f) od machorki (tytoniu i tabaki) za 1 funt	— 24
g) od papierosów z machorki za 1000 sztuk	1 —

III. Na podstawie Art. 87 ustawy zasadniczej postanowiła Rada ministrów podwyższyć podatek spożywczy od cukru i produktów naftowych. Uchwała ta została zatwierdzona cesarskiem postanowieniem z dnia 26. października 1914 (zbiór ustaw z roku 1914 Nr. 2872). Postanowiono mianowicie:

1) Znieść uwagę do Art. 948 ustawy o podatku spożywym.

2) Pobierać podatek spożywczy od cukru po 2 ruble = 4 K. od 1 puda.

3) Pobierać podatek spożywczy od olejów naftowych i innych produktów naftowych uzyskanych przez destylację, oraz na drodze chemicznej lub innej drodze po 90 kop. = 1 K. 80 h. od 1 puda.

4) Pobierać uzupełniająco podatek spożywczy od cukru grysikowego i zapasów rafinady cukrowej.

IV. Okólnik Departamentu cłowego z dnia 10. stycznia 1915 Nr. T. 47. Na podstawie sankcyonowanej dnia 26. października 1914 uchwały Rady ministrów, postanowiono pobierać tytułem podatku spożywczego od czystej nafty sprowadzonej z zagranicy, obok cła także jako podatek spożywczy po 90 kop. za 1 pud i od niedystylowanych olei mineralnych 30 kop. (ros. taryfa cłowa p. 84).

V. Na podstawie sankcyonowanej dnia 4. października 1914 uchwały Rady ministrów, dotyczącej podwyższenia niektórych opłat podatku spożywczego postanowiono:

IX. Pobierać podatek spożywczy od mącznych drożdży pochodzenia krajowego po 32 kop. za 1 funt, a od drożdży zagranicznych po 36 kop. za 1 funt.

X. Pobierać podatek spożywczy od zapalek w następującej wysokości:

1) od zapalek bezpieczeństwa (szwedzkich):

a) pochodzenia krajowego za 1 pudełko zawierające:

do 75 sztuk po	1 kop.
nad 75 do 150 sztuk po	2 kop.
nad 150 do 225 sztuk po	3 kop.
nad 225 do 300 sztuk po	4 kop.

b) pochodzenia zagranicznego za 1 pudełko zawierające do 75 sztuk po . . . . . 1½ kop.
nad 75 do 150 sztuk po . . . . . 3 kop.
nad 150 do 225 sztuk po . . . . . 4½ kop.
nad 225 do 300 sztuk po . . . . . 6 kop.

2) od wszelkich innych gatunków zapalek:

a) pochodzenia krajowego w podwójnym wymiarze stopy ustanowionej pod lit. a) pkt. 1.

b) pochodzenia zagranicznego w podwójnym wymiarze stopy ustanowionej pod lit. b) pkt. 1.

XI. Pobierać podatek spożywczy od tutek cygaretowych i pociętych bibulek cygaretowych w następującej wysokości a mianowicie:

1) od 100 sztuk tutek po . . . . . 4 kop.
2) od 1 książeczki bibulek do papierosów zawierającej najwyżej 50 arkusików po . . . . . 1 kop.

U w a g a:

Według Art. 1057/16 ustawy o podatku spożywym, nie może wymiar arkusika bibulki cygaretovej w książeczkach albo pakiecikach oklejonych banderolą przewyższać 40 cm² (5 × 8). Książeczki i pakieciki przewyższające te wymiary, mają być oklejone 2, 3, 4 i więcej banderolami, o ile dymenzye arkusika bibulki powyższe wymiary przekraczają, przyczem niepełne 40 cm² jako pełne mają być policzone. Art. 1057/13 opakowania tutek cygaretowych, których długość części przeznaczonej do napelniania tytoniem 5 cm. nie przekracza, mają być oklejone wedle ilości sztuk banderolą odpowiedniej wartości. Opakowania tutek cygaretowych, których długość powyższy wymiar przekracza, mają być oklejone 2, 3 albo więcej banderolami, zależnie od tego, o ile długość tutek przekracza ustanowiony wymiar, przyczem niepełne 5 cm. miejsca do napelniania tytoniem, będą policzone za pełne. Powyższe stopy podatkowe weszły w życie 1. stycznia 1916.

Od wszelkich znajdujących się w obrocie podległych podatkowi spożywczemu artykułów, które nie według wyżej wymienionych stóp zostały opodatkowane i które w dniu 2. stycznia 1916 znajdują się jeszcze w lokalach sprzedaży albo w transporcie; należy opłacić uzupełniający dodatkowy podatek spożywczy.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA.

Hojny dar dla biednych żydów i dla ewakuowanych.

Pan S. Pfeffer, bankier i prezes Tow. dobroczynności »Linos Hacedek« w Ostrowcu, ofiarował dla biednych izraelitów miasta Ostrowca i Opatowa jak i ewa-

kuowanych z Wołynia mieszkających w Ostrowcu 1 wagon węgla, 2 skrzynki cukru, 20 funtów herbaty. Hojny ten dar powinien znaleźć chętnych naśladowców, ażeby przynajmniej w części ulżyć ciężkiej niedoli nieszczęśliwych rodzin dotkniętych klęską wojenną.

C. i k. Komendant Obwodu

Waleryan Fehmel, c. i k. pułkownik.